

Vergaderjaar 2008–2009

27 859

Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA)

Nr. 15

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 september 2008

Het streven van het kabinet is erop gericht om de administratieve lasten voor de burger zoveel mogelijk te verminderen. In dat kader bestaat het voornemen om te komen tot vereenvoudiging van de toegang tot de burgerlijke stand waarvan ik u, mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, bij deze op de hoogte stel. Het uitgangspunt is dat het voor de burger mogelijk wordt gemaakt om voortaan elektronisch aangifte te doen ten behoeve van het opmaken van akten van de burgerlijke stand en dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de verificatie van de daarbij benodigde gegevens in beginsel verricht aan de hand van de gegevens die zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (hierna: GBA).

De voorgenomen maatregelen zullen worden opgenomen in een wetsvoorstel tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

De voorgenomen wijzigingen moeten ook de behandeling van de aangiften voor de overheid vergemakkelijken, waardoor de werkprocessen aan snelheid en efficiency zullen kunnen winnen. De beoogde verbeteringen zijn mogelijk geworden door de ontwikkeling van de elektronische communicatiemiddelen en door de modernisering van de GBA.

In de gevallen dat de gegevens niet, of niet alle in de GBA door de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen worden geverifieerd omdat die gegevens bijvoorbeeld alleen in registraties in het buitenland voorkomen, zal de aangever verplicht zijn zelf aan te tonen dat zijn informatie op waarheid berust, op de thans geldende wijze.

De rechtshandelingen waar het hier om gaat zijn de volgende.

1. Aangifte van geboorte.

Aangifte langs elektronische weg zal mogelijk worden gemaakt. De identificatie van de aangever zal geschieden met behulp van DigID en van andere hulpmiddelen.

2. Erkenning.
Nagegaan zal worden in welke gevallen erkenning van een kind langs elektronische weg mogelijk kan worden gemaakt.
3. Melding van een voorgenomen huwelijk of registratie van een partnerschap.
Voorgesteld wordt om mogelijk te maken dat de melding van een voorgenomen huwelijk of registratie van een partnerschap plaatsvindt bij elke gemeente in Nederland, ongeacht de woonplaats van de aanstaande echtelieden of geregistreerde partners in Nederland en dat deze elektronisch kan plaatsvinden.
De benodigde gegevens zullen door de betrokkenen in de vorm van een eigen verklaring kunnen worden aangeleverd. De gegevens worden vervolgens geverifieerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de huwelijksvoltrekking of registratie van het partnerschap plaatsvindt, aan de hand van de gegevens die zijn opgenomen in het centrale deel van de GBA. Afschriften of uittreksels uit het register van geboorten behoeven dan niet meer door de burger te worden opgehaald bij de gemeente van geboorte.
Op deze wijze wordt de procedure die aan een huwelijksvoltrekking en registratie van een partnerschap vooraf gaat aanzienlijk vereenvoudigd en vergemakkelijkt.
4. Aangifte van overlijden.
In de praktijk wordt de aangifte in de meeste gevallen verzorgd door de begrafenisondernemer. Voorgesteld wordt om het mogelijk te maken dat dit langs elektronische weg geschiedt. Evenals in het geval van de aangifte van de geboorte zal de aangever de benodigde gegevens aan de ambtenaar van de burgerlijke stand verstrekken, die vervolgens de gegevens van de overledene verifieert aan de hand van de GBA.

Verder wordt voorgesteld om een akte van burgerlijke staat in te voeren. Deze kan worden opgemaakt voor een ieder die ter gelegenheid van vestiging in Nederland en eerste inschrijving in de GBA zijn identiteit of burgerlijke staat gegevens niet kan aantonen met bewijsstukken. Deze akte heeft – evenals de overige akten van de burgerlijke stand – de sterke bewijskracht van een authentieke akte. De akte zal worden opgemaakt aan de hand van een aantal wettelijk aan te wijzen bescheiden.

Voorts zal worden geregeld dat akten van de burgerlijke stand voortaan elektronisch zullen worden opgemaakt en opgeslagen, alsmede dat afschriften en uittreksels uit de akten eveneens in elektronische vorm kunnen worden afgegeven.

De voorgenomen maatregelen zullen worden opgesteld in nauw overleg met alle betrokken partijen, zoals de VNG, de beroepsvereniging van ambtenaren van de burgerlijke stand: Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVvB) en alle belanghebbende ministeries. Daartoe is een stuurgroep in het leven geroepen. Om tot implementatie van de maatregelen te komen zal het nodig zijn om de automatiseringssystemen bij gemeenten aan te passen, waarbij zoveel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van de bestaande infrastructuur. Voorts zal het nodig zijn om de ambtenaren van de burgerlijke stand voor te bereiden op de wijzigingen in hun werkwijze. Daartoe wordt een plan van aanpak ontwikkeld.

Het is de bedoeling dat de beoogde wetswijzigingen nog in de lopende kabinetsperiode het Staatsblad bereiken en dat ook in die periode een begin wordt gemaakt met de implementatie. Te verwachten is, dat niet alle gemeenten tegelijk klaar zullen zijn voor de invoering. De zorgvuldigheid vergt dat rekening wordt gehouden met een gefaseerde invoering. Voor burgers zal het mogelijk blijven om in persoon aangifte te doen als zij dit verkiezen boven de elektronische weg.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin